

De Handreiking Risicobeheersing voor raadsleden: in vijf minuten

Waarom het belangrijk is dat raadsleden aandacht voor risicomanagement hebben?

Omdat risicomanagement helpt om **beter raadsbesluiten** mogelijk te maken. Voor zowel de korte termijn (de begroting), de langere termijn (via scenarioverkenningen) als wanneer zich al dan niet onverwachte gebeurtenissen voordoen. Effectief risicomanagement heeft oog voor publieke waarden, continuïteit, financiën en imago. De veranderingen in de maatschappij maken risico's bovendien vaker complexer, meerjarig en gemeente-overschrijdend. Hoe zorg je er dan voor om voldoende robuust en wendbaar te blijven?

Wat houdt risicomanagement voor raadsleden in?

Een risico is een **onzekere gebeurtenis** met een kans van optreden en gevolgen voor de afgesproken doelstellingen. Risicobeheersing is het doelgericht omgaan met deze onzekerheden, in het besef dat risico's naast bedreigingen ook kansen bieden.

Risico's en het managen ervan staan nooit op zichzelf. Ze zijn onlosmakelijk verbonden met het behalen van gestelde doelen. In ieder domein of programma. Een goed besluit bevat naast draagvlak en transparantie een helder inzicht in de risico's en hoe ze – al dan niet – beheerst worden.

Op die manier zorgt u als raadslid voor een adequate invulling van de kaderstellende en controlerende rol, of het nu gaat om een raadsbesluit, een beeldvormingsnota, de begroting of een al dan niet onverwachte ingrijpende gebeurtenis.

Hoe kan een raadslid risicomanagement slim inzetten? Aan welke knoppen kan het raadslid draaien?

Door slimme vragen te stellen en de antwoorden op een inzichtelijke manier af te wegen kan een raadslid risico's adequaat beheersen. Welke **publieke waarden** wegen het zwaarst? En welke risico's is de gemeente bereid te accepteren? Doelen halen en risico's nemen kunnen niet zonder elkaar. Hun gemeenschappelijke deler zijn de publieke waarden. Door meerdere publieke waarden tegen elkaar af te zetten, bijvoorbeeld in een dilemmadriehoek, ontstaat inzicht en gespreksstof in de te hanteren afwegingen en risico's.

De meeste vragen en checks & balances kunnen voldoende worden beantwoord, maar besef dat ook de raad noodzakelijkerwijs steeds vaker moet sturen met minder zekerheid. Kwesties zoals de transitie-uitdagingen met hun routekaarten, de woningnood of het in control houden van het sociaal domein worden in de handreiking risicobeheersing nader en bondig toegelicht. Het startpunt inclusief oplossingsrichtingen is de infovisual op de volgende bladzijde.

VNG Risicobeheer en haar partners wensen u veel wijsheid toe in deze raadsperiode.

Risicobeheersing voor raadsleden

Grote delen van de samenleving zijn in transitie.

Gemeenten hebben een belangrijke rol bij deze transities.

Vaak is de route onzeker en zaken lopen anders dan verwacht.

Sommige zaken die **nu** vanzelfsprekend zijn, moeten in de nabije toekomst **anders**. Denk aan inclusiviteit, vitaliteit, duurzaamheid, betaalbare woningen.

Er ontstaan steeds **nieuwe** uitdagingen die om een oplossing vragen. Denk aan jeugdzorg, omgevingswet en cybercriminaliteit.

Risicomanagement maakt beter beslissen mogelijk.

Met oog voor publieke waarden, nu en in de toekomst.

Goed risicobeheer =

(on)zekerheden onderkennen

reële verwachtingen scheppen

Doel: helder beeld van de mogelijkheden om (bij) te sturen.

Resultaat: Kwalitatief goed beleid en bewuste besluiten.

Risico's kunnen realistisch worden opgenomen in de beleidsanalyses.

Inzicht in de mogelijke financiële impact van risico's.

VNG Risicobeheer en Risicoplatform Overheden (RPO) hebben kennis en oplossingsrichtingen verzameld en deze toegankelijk gemaakt voor (aspirant-) raadsleden in de

Compacte Handreiking Risicobeheersing voor raadsleden

in 60 minuten wegwijs in de gemeentelijke risico's

In samenwerking met o.a.:
De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden, ministerie van Binnenlandse Zaken, commissie BBV en diverse gemeenten.